

APPLIED ETHICS-II

Time : Three Hours

Maximum Marks : 100=60+40

Note : Attempt one question each from Sections A, B, C and D carrying 9 marks each. Section E is compulsory consisting of 6 short answer questions carrying 4 marks each. There shall be practical of 40 marks consisting of Project Report 20 marks and Viva Voce 20 marks.

SECTION-A

- I. Discuss the nature and scope of Applied Ethics.
- II. How can moral actions be explained by taking recourse to Deontological Approach ? Explain.

SECTION - B

- III. Explain the basic concepts of Environmental Ethics.
- IV. The ultimate challenge of Environmental Ethics is the conservation of life and nature. Discuss how air pollution is an environmental threat.

SECTION-C

- V. What do you understand by Euthanasia ? Discuss different types of Euthanasia.
- VI. What are the basic principles on which Bio-ethics works ? Explain.

SECTION - D

- VII. What is an ideal relationship between the Employer and the Employee ? Discuss.
- VIII. Should one follow ethical norms in advertising, if so why ? Explain.

SECTION - E

- IX. Write short answers of the following in about 50 words or 7-10 lines each:

- (a) What is Applied Ethics ?
- (b) Is there any ethical problem involved in human cloning ?
- (c) Explain Noise pollution, a threat to environment.
- (d) Explain Sexual harassment.
- (e) What is the concept of life and death in Applied Ethics ?
- (f) What is Moral Action ?

$4 \times 6 = 24$

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A,B,C ਅਤੇ D ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪੁਸ਼ਟ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪੁਸ਼ਟ ਦੇ 9 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ E ਸਾਹਮਣੇ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 6 ਸੰਖੀਪ ਉਤਤ ਪੁਸ਼ਟ 4-5 ਅੰਕ ਦੇ ਹਨ। 40 ਅੰਕ ਦਾ ਪ੍ਰਕਟੀਕਲ ਹੋਵੇਗਾ - 20 ਅੰਕ ਪ੍ਰੈਕਟਿਕਲ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਤੇ 20 ਅੰਕ ਮੌਖਿਕ ਪਰਿਧਿਆਂ ਦੇ ਹੋਣੀ।

ਭਾਗ-A

- I. ਐਪਲੀਡ ਐਥਿਕਸ (ਨੈਚਿਵਡਾ) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

II. ਸਦਾਚਾਰਿਕ ਰਾਹ (Deontological Approach) ਤੇ ਚਲਕੇ ਨੈਤਿਕ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ਬ

III. ਚੁਗਿਗਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰੋ।

IV. ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਮੂਲ ਚਣੌਤੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਹੈ। ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਵਾਯੂ-ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹੈ।

ਭਾਗ-ਚ

V. ਸੋਖੀ ਮੌਤ (Euthanasia) ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਸੋਖੀ ਮੌਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

VI. ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਮੂਲ ਸਿੱਧਾਂਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਜੀਵ-ਨੈਤਿਕਤਾ (Bio-ethics) ਨਿਰਭਰ ਹੈ? ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ਦ

VII. ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਨੋਕਰ ਵਿਚ ਆਦਰਸ਼ ਸਬੰਧ ਕੀ ਹੈ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

VIII. ਕੀ ਵਿਗਿਆਪਨਾਂ ਵਿਚ ਨੈਤਿਕ ਮਾਪਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂ? ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ਏ

IX. ਨਿਮਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 50 ਸਥਦਾਂ ਅਰਥਾਤ 7-10 ਸਤੰਤਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿਉ :

- (a) ਐਪਲਾਈਡ ਐਥਿਕਸ ਕੀ ਹੈ?
- (b) ਕੀ ਮਾਨਵੀ (Human) ਕਲੋਨੀਂਗ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੈਤਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?
- (c) ਸੋਰ-ਸਰਾਬਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ, ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰੋ।
- (d) ਲਿੰਗੀ ਪਰੋਸ਼ਨੀ (Sexual harassment) ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰੋ।
- (e) ਐਪਲਾਈਡ ਐਥਿਕਸ ਵਿਚ ਜੀਵਨ-ਮੌਤ ਦਾ ਕੀ ਸੰਕਲਪ ਹੈ?
- (f) ਨੈਤਿਕ ਕ੍ਰਿਆ ਕੀ ਹੈ?

4×6=24